

# ASTRA Nemzeti Múzeum Központ

A névadó ASTRA elnevezés egy egyesület rövidítése, éspedig a Román Nép Irodalmának és Kultúrájának Erdélyi Egyesületnek (Asociația Transilvană pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român), amely 1861-ben létesült.

Az ASTRA Nemzeti Múzeum Központ Románia közepén található, Nagyszeben (Sibiu, Hermannstadt) városban és a legnagyobb népművészeti intézmény az országban. Az első kiállítás megnyitó 1905. augusztus 19-én volt az ASTRA múzeumban, akkor még Egyesületi Múzeum nevet viselt. Abból a célból nyílt meg a múzeum, hogy a román nép meghatározza identitását és nemzeti kultúráját a sok etnikumú Osztrák-Magyar Monarchiában és az akkor kulturális téren fejlődőben levő dél-kelet Európában, példaként tekintve a már létező és működő szász, magyar vagy székely múzeumokat.

1990-ben újjászervezik az intézményt és az ASTRA Nemzeti Múzeum Központ négy (4) néprajzi múzeumcsoportból áll, valamint egy antropológiai dokumentum film szakosztály működik. E mellett Restauráló-Konzerváló Főosztály, Múzeumpedagógiai Iroda, Kulturális Marketing, Turisztikai Tájékoztató Iroda, Múzeumi Kiadó és Tervezői Iroda fejt ki tevékenységét a múzeum keretén belül.

A legfontosabb és látogatottabb múzeum a szabadtéri **ASTRA Néphagyományok Múzeuma**.

A nagyszebeni Dumbrava (Fiatal erdő) erdőben található, a Rășinari-i úton, 8 km-re a központtól, a Nagyszeben-Rășinari-Păltiniș útvonalon. A szabadtéri múzeum 96 hektár területen terül el, amelyből 40 hektárt foglal el a kiállító terület. A legnagyobb kiterjedésű népművészeti múzeumnak van elismerve Európában.

1963-ban nyitotta meg kapuit a szabadtéri múzeum Népművészeti Hagyományok Múzeum címen. Jelenleg 400 különböző tájegységet tükröző népművészeti épület található a múzeumban. Nagyon nagy érdeklődésnek örvendenek a fából készült templomok, a malom gyűjtemény és néhány régi kúria.

A múzeum 6 csoportra oszlik, ami 36 csoportosulást foglal magába. Az a célja, hogy *élő múzeumot* alakítson ki, amely hűen tükrözi a népi hagyományokat, szokásokat, bemutassa a kézműves mesterségeket és népi művészetet. Nagyon sok hagyományos népművészeti műsor kerül bemutatásra. Így helyet kapnak a hagyományos vásárok, fesztiválok, kézműves mesterségeket bemutató rendezvények, koncertek és még sok más rendezvény. A templomok az eredeti hivatásukat töltik be, különböző alkalmakkor szertartások színhelyei. A csodálatos környezet nagyszerű hely a kikapcsolódásra, a friss levegőn való feltöltődésre és egyben lehetőséget ad a népi hagyományok tanulmányozására. Gyalogosan lehet sétálni, vagy lovas kocsival, télen pedig szánnal és a múzeumban található tavon csónakázási lehetőséget is kínálnak. Mindenki ízlése szerint, az évszaknak megfelelően válogathat.

A múzeumban hagyományos csárdák találhatók, a tó a múzeum közepén terül el és gyerekjátszótér van kialakítva a szomszédságában, több mint 400 férőhelyes autóparkoló hellyel rendelkezik, valamint 10 km. aszfaltozott sétány található. A Népi Hagyományokat bemutató ASTRA Múzeumban megismerhetjük a kézműves szakmákat, betekinthetünk a különböző tájegységek falusi életének szépségeibe. A nyári időszakban nagyon sok kulturális rendezvény színhelye a múzeum.

### **„FRANZ BINDER” Egyetemes Néprajzi Múzeum**

A Kispiac (Piața Mică) tér 11. szám alatt található, az épület történelmi műemlék és „Hermes Ház” néven ismeretes. A múzeum 1993. május 18-án nyitotta meg kapuit és az első múzeum Romániában, amely kizárólag azzal foglalkozik, hogy megismertesse közönségével a kultúra fogalmát és az Európától távol eső népek kultúráját.

A „Hermes Ház” neogótikus stílusban épült 1865-1867 között. Eredetileg a Mesterségek Társulata nevet viselte a ház és tulajdonképpen a különböző mesteremberek találkozóhelye volt. Az exotikus tárgyak, amelyek a különböző civilizációk népművészetét mutatják be tette lehetővé ezen gondolat megszületését és múzeumi szintre való emelését. A múzeum létrejöttében nagy érdeme van a nagyszabedű szászoknak, akik az utazásaik során összegyűjtött tárgyakkal adományozták meg a szervezetet. Ők megelőzték a népművészeti kutatókat és egy-egy felfedezésükkel nagyban felébresztették a közönség és kutatók figyelmét a távol eső népcsoportok életére és kultúrájára.

Franz Binder (1824-1875) volt a néprajzi múzeum megalapítója és ő volt az első aki összegyűjtötte az anyagot. Először kereskedőként indult, majd híres műgyűjtőként tevékenykedett, az Osztrák-Magyar monarchia követe lett a török-egyiptomi Sudánban. A múzeum e híres egyéniség nevét viseli. Franz Binder 1862-ben az Erdélyi Egyesületnek a nagyszabedű Természetrajzi Múzeumnak és a szászsebesi Evangélikus Gimnáziumnak ajándékozta az Afrikában összegyűjtött tárgyakat, amelyek több mint 500 darabot tesznek ki. Javarésze a Nílus völgyének bentlakóitól származott.

Az Egyetemes Népművészeti Múzeum még nagyon sok más személy gyűjteményéből származó anyagot tartalmaz. Így: Andreas Breckner gyűjteménye, (Japánból, Yokohama városból származó szamuráj szobrok). Carl F. Jickeli Abisiniából ma Etiópia, népművészeti és természetrajzi tárgyakat gyűjtött össze. Arthur von Sachsenheim Ázsiából Kínából, Hong Kongból, Indiából, Ceylon- ma Sri Lanka, Egyiptomból és a Szomáliai Félzigetről, Zöld Fokról Amerikából, pontosabban Braziliából, de gyűjtött tárgyakat Törökországból és Norvégiából Lapp földről is. Gustav A. Schoppelt növénygyűjteményt, állatgyűjteményt és népművészeti tárgyakat adományozott. Az összegyűjtött tárgyak Ausztráliából származnak. Hermann Von Hannenheim 1907-ben egy múmiaszarkofágot adományozott amit a Gamhud-i ásatások során találtak. Carl Meliska Óceániából gyűjtött anyagot adományozott. 1991-1999 között Európán kívüli országokból kapott kormányfői ajándékokkal gazdagították a múzeum anyagtárát, ezek az 1965-1989

időszakból származnak. Shimane japánból származó játékokat, kimonókat, különböző agyagból készült tárgyakat, szőtteket, fából készült játékokat, stb. adományozott. Kate Kerr adományai Indonéziából, Afrikából, Indiából származnak, többnyire textíliát tartalmaznak. Indonéziából babagyűjteményt állított össze, ezek népviseletbe vannak öltöztetve. Afrikából háncsmunkát hozott, amit Mayaya & Hliban készített, úgyszintén különböző hangszereket és a híres Kassai bársonyt hozta el, fából készült szobrocskákat, és különböző díszítőtárgyakat, stb. 9 etnikai tájegységről gyűjtötte össze adományait (bemebe, luba, songe, kuba, chokwe, pende, yaka, teke és kongó). Gabriela Medrea adománya a Kamcsatkában készített felvételek.

### **ASTRA, ERDÉLYI CIVILIZÁCIÓK MÚZEUMA**

1993-ban alakult, tulajdonképpen folytatója az 1905-ben alapított első román nemzeti múzeumnak, ami Erdélyben volt, Egyesületi Múzeum néven ismerjük és ezt az Erdélyi Kultúra Egyesület, valamint az ASTRA Román Nép Irodalma szervezetek alapították.

ASTRA, Erdélyi Civilizációk Múzeuma, az Egyesületi Múzeum örökségének a kincstára. 9002 tárgy szerepel a lajstromban, amely „A” jelzéssel van bejegyezve. A gyűjtemény hímzéseket, textíliákat, vallási tárgyakat, fa-, csont-, vas-, agyagtárgyakat és babákat tartalmaz. Ezek az örökségek az évek során nagyon sok kiállításon voltak bemutatva úgy az országban mint külföldön.

Az Astra Erdélyi Civilizációk Múzeuma multi-etnikus, több tudományágra kiterjedő szervezet. Az a célja, hogy meghatározza a multi-kulturalitást Európában, különböző tájegységekre osztva és az, hogy kihangsúlyozza az évszázadokon élő nemzetek békés együttélését, bemutassa a kölcsönösen kialakított és egymástól átvett szokásokat.

Ennek a hatalmas gyűjteménynek (31.717 db) a nagy része raktárakban van őrizve. Az Astra Erdélyi Civilizációk Múzeuma gyakran szervez kiállítást ezekből a tárgyakkal – témától függően válogatva a terek között - a „Hermes Házban”, vagy a „Művészetek Házában”.

Ezt az „élő múzeum” formát alakította ki az Astra Erdélyi Civilizációk Múzeuma, azzal a céllal, hogy megmentse és ápolja a népi hagyományokat.

### **ÉLŐ EMBERI KINCSTÁR**

A szöveg szerkezet alapján a múzeum a következő rendezvényeket szervezi:

- Romániai Népművészek Vására,
- Romániai Népművészek Egyesülete,
- Romániai Művészi Hagyományok Tudományos Társasága,
- Nemzetközi Olimpia „Hagyományos Művészeti Mesterségek”,
- Nemzeti Hagyományőrzők Fesztiválja,
- Nemzeti Hagyományok és Szokások Fesztiválja
- Nemzeti Játékok Vására,
- Fazekasok Vására (a Néphagyományőrzők Társaságával közösen szervezik)

## **„EMIL SIGERUS” SZÁSZ NÉPRAJZI ÉS NÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM**

1997. július 1-én alapították és a Kispiac Tér (Piața Mică) 21. szám alatt található emlékműnek is besorolt „Művészetek házában” található meg. A legfontosabb részlege azonban az „Erdélyi Csempék a XV.-XIX. századokból” a Huet Tér (Piața Huet) 12. szám alatt található.

A múzeum vezetősége céljai között a szász ingó és ingatlan tulajdonok megőrzése, valamint a hagyományok és szokások továbbadása szerepel. Ennek érdekében olyan programokat dolgozott ki amelyek segítségével erőteljesebben végezhetnek néprajzi kutatómunkát, ezeket minél jobban megőrizze, valamint a XVII. században betelepített osztrák csoportok élethelyzetét felkutatni, konzerválni és azt bemutatni az utókornak. Ezt kiállítások szervezésével, tanulmányokkal, írott anyagokkal igyekeznek elérni.

A múzeum vagyona évről évre gyarapodik, részben adományokból, részben begyűjtött anyagokból, így több mint 8.900 darabból tevődik össze, amit három csoportba osztottak: ruhaviseletek textiliák-hímzések, festett bútorok és agyagtárgyak.

„EMIL SIGERUS” szász néprajzi és népművészeti múzeum minden évben meghatározott időre kiállítást szervez, ezen kiállítások tematikájával próbálja az Erdélyben élő szászok kultúráját, hagyományait és életmódját bemutatni.

### **ASTRA FILM.**

Egy olyan intézmény, amely vizuálisan antropológiai és más néprajzi kutatásokról készített filmek segítségével mutatja be az itt élő népek kultúráját és hagyományait. Az intézménynek nevelő szerepe van az együtt élő különböző kultúrával rendelkező népek között. A film segítségével igyekeznek a megbékélésre és egymás kultúrájának megbecsülésére nevelni. Az ASTRA FILM a dokumentum filmet reklámozza, bátorítva arra, hogy a film által nagy segítséget lehet nyújtani a különböző kultúrák megértésében és elfogadásában.

Az ASTRA FILM a filmrendezőknek is hasznos anyagtára, úgyszintén az egyetemistáknak kutatóknak és minden érdeklődőnek nagy segítséget nyújt a különböző nyelvjárások felhasználásában, tanulmányozásában és továbbadásában, a kortárművészetek közötti sajátosságok megismerésében és bemutatásában. Az intézmény több mint 4000 dokumentum filmet tart nyilván, aminek az alapjait 1990-ben létesítették és 1993-ban nyitottak meg.

Az ASTRA FILM részt az első dokumentum filmfesztivál Romániában és a tizedik kiadás után a leghíresebb szakmai fesztivállá nőtte ki magát a Kelet-európai régióban.

Az ASTRA FILM filmjei utat nyitottak a világ és az emberiség jobb megismerésében az egész földgömbön, bemutatva az utóbbi húsz év legérdekesebb dokumentumfilmjeit, olyan filmeket, amelyek teljes egészében a valóságot ábrázolják és amelyek nemzetközi fesztiválokon kiváló díjakat nyertek, valamint olyanokat amelyeket az ASTRA FILM díjjal tüntettek ki.

A Tájékoztató Dokumentációs Néprajzi „Cornel Irimie” Központ egy sajátos raktárral és egy grafikai osztállyal rendelkezik, amely a Kispiac tér (Piața Mică) 12. szám alatt található.

### **Népművészeti kiállító terem**

Itt kerülnek kiállításra azok a népművészeti tárgyak, amiket eladásra szántak. Itt az ország különböző tájegységeiről lehet beszerezni az eredeti népművészeti tárgyakat: agyagtárgyakat, fából készült játékokat, fára illetve üvegre festett szentképeket, szőnyegeket, népviseletet és különböző emléktárgyakat. A népművészeti kiállító terem két helységben működik. Az egyik üzlet az Astra Erdélyi Civilizációk Múzeumában van a Rășinari úton, a második a központban a „Művészetek Háza” földszinti részén van a Kispiac (Piața Mică) tér 21. szám alatt. Az üzletek nyitvatartási ideje a nyári időszakban kedd-vasárnap 10 és 18 óra között, míg az év többi részében ugyanezen napokon 9 és 17 óra között. A megvásárolható tárgyak mellett könyvek is megtalálhatóak, ugyancsak a „Művészetek Házában” néprajzi vonatkozású CD-ket és DVD-ket is árusítanak.

### **Hagyományos Csárdák:**

Teljes szolgáltatást nyújtanak az ASTRA Néphagyományok Múzeumában. A múzeum központi részén található az **Öregek kocs mája**, ahol a román konyha ízeiből lehet válogatni, román falusi környezetben. A **Tölgyesi Csárda** a második bejáratnál található. Itt kiváló román hagyományos menü várja a látogatót. A Rășinari útról bejáró harmadik kapunál található a **Veștem-i csárda**, amely a vendéglői szokásos ételek mellett kényelmes, háromcsillagos szálást is biztosít. A „**Vila Diana**” Hostel kétszillagos szállóhelyet biztosít. A turisztikai ajánlatról szóló részleteket a főbejárat melletti **Turisztikai Tájékoztató Központban** lehet megtudni. Ugyanitt lehet ajánlatokat is tenni a szabadtéri múzeum működésére vonatkozóan.

Aki részletesebben óhajtja megismerni a múzeum tevékenységét kapcsolatba léphet a **Restauráló-konzerváló Egységgel**. Ők végzik az emléktárgyak átszállítását, feljavítását, újraépítését és a teljes múzeumi javak karbantartását. **ASTRA Vagyonközpont** nyilvántartja a teljes múzeum leltárát, laboratóriumait, felel a konzerváló-restauráló csoport munkájáért, évente kiállításokat és szakmabeli szimpóziumokat és évente továbbképző tanfolyamokat szervez a konzerváló-restauráló csoport szakképzésének tökéletesítése érdekében.

Az ASTRA Országos Múzeum Komplexus **Tanulmányi ajánlata:** megismerteti a falusi élet körülményeivel az érdeklődőket, a kézművesség szépségeit tárja fel és minden érdeklődő elmélyítheti ismereteit a különböző kézművességi szakmákban. A kiállítások alkalmával szakképzett csoportvezetők mutatják be a látnivalókat és a vásárok betekintést nyújtanak a különböző szokások és hagyományok világába. Évente szerveznek nevelő hatású eseményeket, így Országos szintű Olimpiát, „Hagyományos népművészeti mesterségek”, Országos Játék Vásár, Csecsemők Napja, stb. Az ASTRA Nemzeti Civilizáció és Néprajzi Hagyományok Múzeuma lehetőséget ad az érdeklődőknek a teljes múzeumi anyag megismerésére és

tanulmányozására. Ezekből az eseményekből soroljunk fel néhányat: A Múzeum bemutatkozik, A Franz Binder Múzeumban a Világ Meséi, Az árnyékok színtere, Az Egykori Falu Mesterségei, stb. Az ASTRA Nemzeti Civilizáció és Néprajzi Hagyományok Múzeuma a fiatal érdeklődőknek is Etno-Tehno-Park-al igyekszik segíteni tanulmányai fejlesztésében. A szakképzett személyeknek a konzerváló-restauráló részlegben nyújtanak segítséget. A középiskolásoknak, egyetemistáknak tanfolyamokat, alkotótáborokat, inasi próbaidőt, stb. szerveznek. Nem utolsó sorban, minden érdeklődő hozzáférhet az „**ASTRA Múzeum**” című kiadványhoz.

### **Csapatépítés:**

2007-től az Astra Múzeum csapatépítési szolgáltatásokat ajánlott fel a társaságok, cégek, szervezetek, stb. számára, annak érdekében, hogy próbálják alkalmazottaikat ilyen téren érdekelté tenni. Az Astra Múzeum nagy figyelmet tanúsít e téren és különböző programcsomagokkal fejleszti e témakört. Így hagyományos mesterségek bemutatása (agyagedények, babakészítés, álarcok készítése, különböző növényeredetű hánccsfonás, tojásdíszítés, üvegfestés, néptánc tanulás, stb.), úgyszintén nevelő hatású kulturális tevékenységek, sport rendezvények által teszik változatossá, ugyanakkor magasabb szintűvé az érdeklődést.

### **Látogatási idő:**

A város központjában lévő múzeumok keddtől vasárnapig a nyári időszakban (május-szeptember) 10-18 óra között vannak nyitva, az év többi hónapjaiban (október-április) 9-17 óra között tartanak nyitva. Az Astra Nemzeti Civilizáció és Néprajzi Hagyományok Múzeuma hétfőtől vasárnapig tart nyitva a fent említett órarend szerint. A nyári szezon idején a hétfői nap kivételével a létesítmények belső tereit is meg lehet tekinteni (ezeknek legnagyobb részét).

Minden hónap első szerdai napján a Komplex összes múzeumaiban a belépés ingyenes.

### **Web:**

Az ASTRA Nemzeti Civilizáció és Néprajzi Hagyományok Múzeum a következő címeken érhető el:

[www.muzeulastra.ro](http://www.muzeulastra.ro) (az egységek és gyűjtemények általános bemutatása, eseménynaptár, tájékoztatás, elérhetőség, stb.)

[www.muzeulastra.com](http://www.muzeulastra.com) (a múzeum virtuális naptára blog formában, általában a soron következő eseményeket mutatja be, a sajtóban megjelent eseményekről számol be, stb.)

[www.muzeulinaerliber.ro](http://www.muzeulinaerliber.ro) (Nemzeti Civilizáció és Néprajzi Hagyományok Múzeuma katalógus formában való részletes megjelenítése)

[www.astrafilm.ro](http://www.astrafilm.ro) (Az Astra Film részleg bemutatása)

### **Kapcsolat:**

ASTRA Nemzeti Múzeum Komplex

[office@muzeulastra.ro](mailto:office@muzeulastra.ro)

Tel. +40 269 21 81 95 (titkárság)

Fax. +40 269 21 80 60

ASTRA Nemzeti Civilizáció és Néprajzi Hagyományok Múzeuma

[mcpt@muzeulastra.ro](mailto:mcpt@muzeulastra.ro)

Tel. +40 269 24 25 99

Fax. +40 269 24 24 19

“FRANZ BINDER” Egyetemes Néprajzi Múzeum

[binder@muzeulastra.ro](mailto:binder@muzeulastra.ro)

ASTRA Erdélyi Civilizációk Múzeuma

[civilizatietransilvana@muzeulastra.ro](mailto:civilizatietransilvana@muzeulastra.ro)

Tel: +40 269 21 78 69

„EMIL SIGERUS” Szász Néprajzi és Népművészeti Múzeum

[sigerus@muzeulastra.ro](mailto:sigerus@muzeulastra.ro)

ASTRA FILM:

[aff@astrafilm.ro](mailto:aff@astrafilm.ro)

Tel./Fax: 0269 21 3442 /210134

Népművészeti Kiállító Terem

[gap@muzeulastra.ro](mailto:gap@muzeulastra.ro)

Művészetek háza: +40 269 43 22 50

Dumbravă (Fiatal Erdő): +40 269 22 86 88

Oktatás

[educatie@muzeulastra.com](mailto:educatie@muzeulastra.com)

Tel: +40 269 21 80 40

Marketing

[pr@muzeulastra.com](mailto:pr@muzeulastra.com)

Turizmus

[centruldeinformare@muzeulastra.ro](mailto:centruldeinformare@muzeulastra.ro)

Tel: +40 269 25 29 76

Konzerváló-restauráló Központ:

Tel: +40-269-21 64 53

A központosított elérhetőség : [www.muzeulastra.ro](http://www.muzeulastra.ro)

**Lokalizálás:**

ASTRA Nemzeti Múzeum Komplex, Nagyszeben, 550182, Kis Piac tér 11 sz.  
(a központi postacím és adminisztrációs központ)

ASTRA Nemzeti Civilizáció és Néprajzi Hagyományok Múzeuma,  
Nagyszeben, Rășinari út (Calea Rășinari)(DJ 106A)

“Franz Binder” Egyetemes Néprajzi Múzeum, Nagyszeben, 550182, Kis Piac  
tér Piața Mică) 11 sz.

„Emil Sigerus” Szász Néprajzi és Népművészeti Múzeum, Nagyszeben, Kis  
Piac tér (Piața Mică) 21 sz. És a Huet tér (Piața Huet) 12 sz. (kiállító terem)

ASTRA Film, Nagyszeben, Huet Tér (Piața Huet) 12 sz.

Nagyszebenbe utazva:

- Repülőgéppel - Nagyszeben- Repülőtér, Gyulafehérvári út 73 sz.  
(Șoseaua Alba Iulia) web: [www.sibiuairport.ro](http://www.sibiuairport.ro)
- Autóbuszsal – Nemzetközi autóbuszjárat, megállója: Atlassib  
Autóbusz állomás, (Autogării út 1. sz. web: [www.atlassib.ro](http://www.atlassib.ro)), Amad  
Touristik Autóbusz állomás ([www.amadtouristik.ro](http://www.amadtouristik.ro)), stb.
  - belföldi járat, az autóbuszok a Transmixt Autóbusz állomáson  
állnak meg ([www.transmixt.ro](http://www.transmixt.ro)), a Q7 Autóbusz állomás (str.  
Școala de Înot nr. 1). Az autóbuszok menetrendjét a megfelelő  
elérhetőségeken lehet megtudni, vagy a világhálón (pl.  
[www.autogari.ro](http://www.autogari.ro))
- vonattal, Nagyszeben Vasútállomás, 1918 December 1 piac, 6. sz. (P-  
ța 1 Decembrie 1918, nr. 6) web. [www.infofer.ro](http://www.infofer.ro)
- személygépkocsival – Brassó (Brașov) felől (DN 1)
  - Râmnicu- Vâlcea felől (DN 7)
  - Medgyes (Mediaș) felől (DN 14)
  - Gyulafehérvár (Alba Iulia) felől (DN 1)
  - Szentágota (Agnita) felől (DN 106)